

Kuidas pühi telefonis istudes mitte ära rikkuda?

5 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Kuidas vältida seda, et ühises pidulauas istudes on kõik oma nutitelefoniidena hoopis oma maailmas? Siin on mõned soovitusel pühade nutitietetiks.

Pühade aegu saavad kokku paljud perekonnad ja sõbruskonnad, et ühiselt aega veeta, kuid üha enam on selle juures segavaks faktoriks käes helendavad ekraanid ning lõpuks võib tunduda, et ühise laua taga istudes on igaüks ikka enda seltskonnas.

Koolipühi nautivatele noortele on pikad pühad kindlasti veelgi suuremaks võimaluseks sukelduda digimaailma samal ajal, kui täiskasvanud söögilaua taga igavatel teemadel lobisevad. Kohati on ka köögis askeldades vanematel lihtsam jalgu jäävale noorele anda kätte tegevust pakkuv nutiseade. Kuidas aga vältida olukorda, kus nutiseadmed hakkavad juba pühi ära kaaperdama ning ühise peomeeleolu asemel istub igaüks oma nutiseadmes ja omavahel tegelikult ei suhelda? Milline võiks üldse olla digiseadmete kasutamise etikett pühade ajal?

"Kindlasti ei saa öelda, et ühiste koosviibimiste ajal digiseadmete kasutamine on kohe paha, sest vanemad generatsioonid mäletavad, kuidas pühade ajal sai toredalt koos aega veedetud. Tänapäeva elukorraldus on lihtsalt muutunud ja nutiseadmed ongi meie nüüdse igapäeva osa," märkis Õpilaste Digitaalne IQ programmi juht Egle Tamelyte, lisades, et näiteks võimaldavad uued tehnoloogiad videosilla abil kaasata koosviibimistele pereliikmeid kasvõi teisest maailma otsast.

"Et aga ekraanide ees istumine pühade ajal üle käte ei läheks, siis võiks olla paika pandud siiski mõned reeglid või etikett. Näiteks leppidagi kokku, et pühadelauda ei võta mitte keegi oma nutiseadet kaasa. Miks mitte koguda need näiteks kokku eraldi selleks mõeldud jõulusokkidesse? Oluline on aga see, et ka täiskasvanud peavad siis seda järgima, sest eeskujuna andmine on väga oluline ja täiskasvanud ise kipuvad samuti liiga palju nina nutiseadmes olema," selgitas Tamelyte.

"Isegi, kui teile saadetakse sõbralt sõnum jõulutervitusega, siis ei eelda keegi, et kohe peab mobiili haarama ja sellele ka vastama. Selle asemel võib näiteks leppida kokku aja, mil terve pere istub nutiseadme ette ja ühiselt tehakse kõned või videoläkitused sõpradele ja tuttavatele," lausus Tamelyte. "Miks tunda muret selle üle, kas magasite sotsiaalmeedias maha kellegi postituse, kui samal ajal magate maha võimaluse enda perega ühisemalt aega veeta."

Loomulikult on võimalik kasutada ekraaniaega piiravaid rakendusi või lihtsalt WiFi-parool ära vahetada, kuid keelamise asemel on jõulumeeleolu tarbeks parem laida ühiseid tegevusi, mis tähendab, et ei tekiks soovi nutiseadet välja võtta, kui see ei ole just lõbusa pildi jäädvustamiseks. "Näiteks söögitegemisel leiab alati ülesandeid, mis on sobilikud kõigile, ühised lauamängud või lihtsalt looduses käimised. Või siis tasub lihtsalt kokku leppida, mida ühiselt ühe ekraani ees vaadata, selle asemel, et igaüks istub eraldi seade näpus – näiteks telekast koos filmi, reisivideo või aasta aega mobiilidesse kogutud piltide vaatamine," selgitas Õpilaste Digitaalne IQ programmi juht. "Oluline on aga see, et ka noored ise saaks kaasa rääkida ning täiskasvanud peavad näitama enda poolt eeskju."

Koolitusprogrammi Õpilaste Digitaalne IQ eesmärgiks on õpetada koolinoortele läbi veebiloengute ja vestlusringide oskusi digimaailmas paremini hakkama saamiseks. Kuna digisuhtluse osas puudub siiani korrektne käitumisetikett, siis on programmi üheks osaks ka 9.-12.

klasside koolinoortele suunatud võistlus Netikett, millega kutsuti noori ise looma käitumisetiketti internetis. Võistluse tulemused ja Eesti noorte netikett valmib jaanuari lõpuks

Täpsemat informatsiooni leiab Õpilaste Digitaalne IQ kodulehelt www.digitaalnejq.ee, kus on lugemiseks ka artikleid ning videovestlusi küberkiusamise, ebasobiva sisu, küberhügieeni ning netisuhtluse eripärade ja sõltuvuse teemadel.

Videovestlusi ekspertidega viivad läbi Netiketi võistluse patroonid Kristel Aaslaid, Victoria Villig, Maria Rannaväli ja Sidni Tomson.

- [Uudised](#)
- [Androidiblog](#)
- [Lahendused](#)
- [Mobiiltelefonid](#)
- [Turvalisus](#)